

Motion till riksdagen 2009/10:Kr298

av **Agneta Berliner och Birgitta Ohlsson (fp)**

Unga hbt-personers hälsa

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om unga hbt-personers situation och vad som behöver göras för att förbättra deras hälsa.

Motivering

Alla ska kunna leva det liv de vill oavsett könsidentitet eller sexuell läggning. Men fortfarande råder stor okunskap om hbt-personer och deras situation på många håll i vårt samhälle. Förtryck, diskriminering, våld och trakasserier är alltför vanligt och resulterar i att många unga hbt-personer har det sämre än heterosexuella avseende psykisk, fysisk, sexuell och social hälsa.

Statens folkhälsoinstitut presenterade i somras en ny sammanställning av hälsosituationen bland unga hbt-personer mellan 16 och 29 år. Sammanställningen bygger på uppgifter ur den nationella folkhälsoenkäten år 2005 och 2008 och visar en fortsatt mycket oroande situation med bland annat en fördubblad och i vissa fall en trefaldigad ökad risk för stress, ångest, självmordstankar och nedsatt psykiskt välbefinnande:

- ? Bland unga homo- och bisexuella kvinnor är det tre gånger vanligare att rapportera dålig hälsa jämfört med heterosexuella.
- ? Var fjärde man och var femte kvinna bland unga homo- och bisexuella har utsatts för hot och våld.
- ? Det är vanligare att unga homo- och bisexuella kvinnor och män haft självmordstankar och försökt ta sitt liv.
- ? Unga homo- och bisexuella män avstår oftare från att gå ut ensamma av rädsla för överfall, rån eller annat ofredande.
- ? Unga homo- och bisexuella har mindre förtroende för arbetsförmedling, försäkringskassa, socialtjänst och polis jämfört med unga heterosexuella.

Fel! Okänt namn på

Det är positivt och välbehövligt att flera initiativ tagits de senaste åren för att öka kunskapen om homo- och bisexuellas och transpersoners situation. Vad gäller transpersoners situation finns ett särskilt behov av ytterligare åtgärder, eftersom de flesta tidigare översikter har inriktat sig enbart på frågor kring sexuell läggning.

Folkhälsoinstitutets sammanställning aktualiserar en rad frågor och åtgärder som tidigare diskuterats och föreslagits i olika sammanhang och utredningar. Vi tänker bland annat på

- ? vikten av att landsting och kommuner utbildar personal inom hälso- och sjukvård, ungdomsmottagningar, barn- och ungdomspsykiatri, socialtjänst, familjerådgivning och skolan i ett icke-heteronormativt bemötande för att motverka ett kränkande bemötande och ett sämre omhändertagande så att alla ungdomar har samma möjligheter att få sina behov tillgodosedda
- ? att ett hbt-perspektiv finnas med vid implementeringen av regeringens handlingsplan för självmordsprevention (prop. 2007/08:110)
- ? att ett hbt-perspektiv finns med i det breda samhällsinriktade preventionsarbetet på alkohol/drogområdet
- ? att myndigheter och organisationer i sitt antidiskrimineringsarbete integrerar frågor om heteronormativet och samverkar för att aktivt bidra till en kunskapsöverföring på hbt-området, något som också ligger helt i linje med den nya diskrimineringslag som gäller från och med den 1 januari 2009
- ? tillsättandet av en tvärvetenskaplig expertgrupp med forskare från olika discipliner inom hbt-området och andra sakkunniga – för att till exempel genomföra kontinuerliga, nationella kunskapssammanställningar inom hbt-området
- ? ett hbt-kunskapscentrum som resurs för myndigheter och organisationer i deras arbete för att integrera hbt-perspektivet i sina respektive verksamheter.

För att få ökad kunskap åtgärder som leder till bättre hälsa för unga hbt-personer behöver dessutom medel avsättas för tvärvetenskaplig forskning kring unga hbt-personers situation och hälsoproblematik. Till exempel behövs en vidareutveckling av effektiva metoder för att minska diskriminering och negativa attityder.

Ungdomsstyrelsen har regeringens uppdrag att göra en fördjupad analys av hbt-ungdomars hälsa där en viktig del i analysen är att beskriva vilka faktorer som stärker ungdomarnas hälsa. Uppdraget ska avrapporteras i januari 2010. De förslag som framkommer i den utredningen är givetvis mycket viktiga att ta med i det fortsatta arbetet.

Stockholm den 4 oktober 2009

Agneta Berliner (fp)

Birgitta Ohlsson (fp)